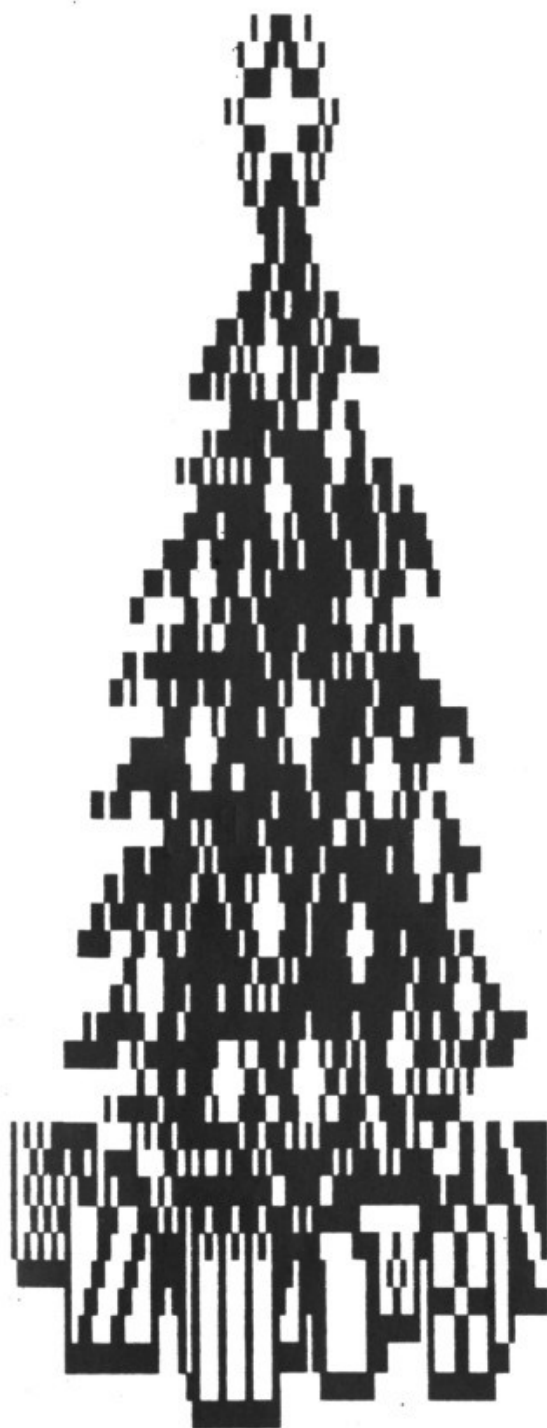

CASTELL-LLUBI

numero 9

Desembre de 1987

**VOS
desitja
bon
Nadal
i
bon any
1
9
8
8**

Depòsit legal:
PM-155/1986

CASTELL LLUBÍ.- Redacció: Equip "Castell Llubí". Hi han col·laborat: En Miquel Perelló, Na Maria Llompart, En Miquel de Son Frontera, En Joan de Son Xormes, Josep Perelló "Suau". Gràcies. De la fotografia s'encuida En Miquel Castell.

Redacció: Carrer de Santa Margalida, 4, Tfon. 52 24 99. Publicitat: Carrer Victòria, 8 Tfon. 52 21 78. Impressió: "Apostol y Civilizador", Convent, 7, PETRA.

Nº9, desembre 1987. 300 exemplars.

Agraïm a tots els que d'una manera o altra han fet possible aquesta edició.

"Sa Fira"

"SA FIRA" enguany ha estat bastant animada. L'organització, sense voler ésser triunfalistes, ha tengut esment en fer una fira digna. I creim que, dins les limitacions del nostre poble, això s'ha aconseguit.

El dilluns a vespre, a la revetlla hi va haver ball de bot amb l'agrupació local "Taparers en Festa" i el grup de sonadors "Baladre". Fou un èxit, creim que no s'han d'esperar fires per organitzar vetlades com aquella. També els Amics de la Tercera Edat organitzàren una mostra de ramellers a n'el carrer de "sa farinera". A la Casa de Cultura exposició de ceràmica i fotografia i a "sa plaça de sa carretera" exposició de cotxes. I els "fireros" a "Sa Plaça". Allò pareixia "Es Passeig de's cine" un diumenge horabaixa en el seu bon temps. I un dia esplèndid Els déus estaren al nostre favor. Molts d'anys i "fins sa de lanyque vé".

Aquesta fotografia correspon a la plaça de davant l'església, és a dir, la que popularment s'anomena "Sa Plaça". I com es veu clarament a l'imatge els arbres estan en una situació lamentable, això pel que fa als que sobreviven, perquè algun només en queda el clot. Malgrat l'indret, aquesta és una plaça que pareix deixada de la mà de Déu. I una plaça sense arbres és com un ferrer sense encruia, no té raó d'ésser. Es hora de posar-hi remei.

DIA A DIA

EL CURS ESCOLAR 87-88 COMENÇA AMB
ELS PROBLEMES DE L'ANY PASSAT.

El nou curs escolar ha començat a Llubí de forma problemàtica com a conseqüència dels problemes referents a l'estructura de l'edifici nou, que per altra banda tothom coneix i que s'han anat arrastrant des d'el curs passat.

Pareixia que l'estiu seria un bon temps perquè el Ministeri d'Educació posas fil a l'agulla per realitzar els treballs d'acondicionament de l'edifici afectat, però malhauradament no va ésser així, ben al contrari, es va iniciar el nou curs de la mateixa manera com havia acabat el passat, els al.lots varen tornar ésser dispersats ja que la part útil de les escoles no era suficient. Davant això l'APA va convocar als pares a una vaga i manifestació davant la Delegació del Ministeri. La vaga es va produir durant una setmana encara que la manifestació no es va dur a terme.

Ara les obres ja s'han iniciat i pareix que aquesta vegada es duran a terme de manera definitiva. Els treballs consistiran en un reforçament de les estructures afectades. Queda pendent el tema de la calefacció encara que sembla que hi ha un compromís formal del Ministeri en aquest sentit.

CONCURS DE BETLEMS.

Com l'any passat, l'Associació de Pares d'Alumnes del col·legi públic DURAN-ESTRANY ha organitzat un concurs de Betlems entre els al.lots de Llubí que a ca seva facin el tradicional betlem. El jurat del concurs està format per pares de l'associació que durant aquestes festes aniran casa per casa a visitar els betlems inscrits. La revista CASTELL-LLUBÍ es compromet a publicar una fotografia dels millors a la propera edició.

FESTA DELS REIS.

Un any més, i van 1987, tornen els Reis Màgics d'Orient a visitar el nostre poble. I com cada any tornen carregats de regals pels bon al.lots.

La Comissió dels Reis que és qui organitza aquesta festa ens ha informat dels actes programats que són els següents:

-Dia 3, a partir de les 16 hores, FESTA INFANTIL a càrrec del grup "Cucorba" i ARRIBADA DELS MISSATGERS REIALS.

-Dia 5, a les 18 hores, GRAN FESTA I VINGUDA DELS REIS.

Patrocina l'Ajuntament de Llubí i col·laboren la Parròquia, el Club d'Esplai "Es Turó" i el Grup "Vetla".

ELECCIONS A LA S.A.T "SA LLUBINERA".

El passat divendres, 18 de desembre, la Societat Agrària de Transformació, "SA LLUBINERA" es va reunir per dur a terme la nova Junta Directiva. Es varen elegir 12 persones del total de socis de les quals ha de sortir la nova junta que a hores d'ara encara no coneixem.

L'escola de Llubí en obres.

CORAL SANT FELIU DE LLUBÍ.

Amb motiu de les festes de Nadal la Coral Sant Feliu realitza distintes activitats musicals. El passat 20 de desembre a l'Església de Sant Francesc de Palma va participar a la trobada anual "Mallorca canta a Nadal" organitzada per la Federació de Corals de Mallorca, cantant les peces: Aubada i l'Al·leluia de Paxton. Per diumenge dia 27 hi ha programats dos concerts de la nostra coral, un a Búger a les sis del capvespre i l'altre a Moscarí a les vuit.

AUTOCROSS A LLUBÍ

El passat 20 de desembre al circuit de Llubí i organitzat per les escuderies s'Auberg i Drach es realitzà la prova que tancà la temporada d'autocross i que era puntuable pel campionat nacional.

Els guanyadors d'aquesta prova foren Guillem **Perelló** a la categoria de turismes amb un R 5 Copa i Joan Salamanca en la categoria de TT.

Malgrat tot els campions de Balears d'autocross sequeixen essent: Onofre Alemany per turismes i Jaume Monserrat per TT.

ELS PREMIS DE L'OBRA CULTURAL BALEAR I L'ASSOCIACIO DE PREMSA FORANA DE MALLORCA.

25 Anys de Feina

PER MALLORCA, PER LA LLENGUA, PEL PAIS

PREMI "FRANCESC DE BORJA MOLL", concedit a l'Associació Premsa Forana de Mallorca". Publicacions que participen del Premi:

"FELANITX", Felanitx
"FLOR DE CARD", Sant Llorenç
"ESSAIG", Algaida
"BONA PAU", Montuïri
"ARTA", Artà
"PORTULA", Pòrtol
"FENT CARRERANY",
Maria de la Salut
"COANEGRA", Santa Maria
"SA COMUNA", Selva
"GALATZO", Puigpunyent
"MELI SUCRE", Sant Joan
"SANT JOAN", Sant Joan
"CASTELL LLUBÍ", Llubí

"BELLPUIG", Artà
"ESPIGROS", Lloret
"CAPVERMELL", Capdepera
"S'ARENAL", S'Arenal
"ES CASTELLET", Bunyola
"VEINATS", Calvià
"LLUCMAJOR DE PINTE
EN AMPLÉ", Llucmajor
"CAMPANET", Campanet
"SANTA EUGÈNIA",
Santa Eugènia
"INCA REVISTA", Inca
"SANTA BARBARA", Vilafranca
"MOLINO", Vilafranca

PREMI "EMILI DARDER", concedit al "Moviment d'Escoles Mallorquines". Centres que participen del Premi:

Col. P. de Banyalbufar, Campos, Deià, Lloret, Esporles, Villedemossa, Campanet, Consell, Porreres, Establiments, Sineu, Puigpunyent, Búger, Alcúdia, Son Ferriol, Calvià, Son Ximelis, Sant Jordi, S'Arenal, Artà, Biniamar, L'Horta, Ca's Concos, Vilafranca, Sant Joan, Pla de Na Tesa. De Palma: G. Alzamora, de Pràctiques, Rafal Vell, Clotat de Màlaga, Marian Aguiló, Miquel Porcel, Anselm Turmeda, Escola Mata de Junc, Es Teix, Sant Pere, La Porciuncula, Manjon, St. Fr. d'Assis (St. Jordi), Blanquerna (Pont d'Inca), De Manacor: Es Canyar, Sa Torre, Antoni Maura, J. Mas i Veda (Montuïri), Mestre Galmés (St. Llorenç), El Rossinyol (Pollença), Ecol. de Lluc, St. V. de Pau (Sóller), St. V. de Pau (St. Joan), Liceu Balear (Palma), Inst. Joan Alcover, Guillem Sagrera, Ramon Llull, Antoni Maura, Ma. A. Salvà (Llucmajor), Mn. Alcover (Manacor), Sa Pobla, Inca, Inst. de F. P. de Palma, d'Inca de Llucmajor.

Precisament dins els actes commemoratius dels vint-i-cinc anys de l'OBRA CULTURAL BALEAR es lliuraren tota una sèrie de premis a institucions o a persones que destacaren al llarg de l'any 1987 dins el camp de la defensa de la nostra llengua i cultura.

Així el premi FRANCESC DE BORJA MOLL destinat a la persona o entitat jurídica que hagi treballat activament dins les Illes Balears en la tasca de normalització cultural i social, ha estat concedit a l'ASSOCIACIO DE PREMSA FORANA DE MALLORCA dins la qual hi està inclosa la nostra publicació, CASTELL LLUBÍ, la qual juntament amb altres vint-i-quatre revistes -també escrites íntegrament en català- ha participat del premi.

També volem dir que al grup de redacció del CASTELL LLUBÍ ens hagués agradat veure "SES ESCOLES" de Llubí dins el llistat de centres educatius que han rebut el premi EMILI DARDER atorgat al "MOVIMENT D'ESCOLES MALLORQUINES" carecteritzades per realitzar l'ensenyament en la nostra llengua.

EL JUDICI CONTRA TOMEU PERELLO
I MIQUEL PERELLO INTERPOSAT PEL
BATLE; GUILLEM LLABRES=

A la premsa illenca dels dos darrers mesos Llubí ha estat notícia - de primera plana, no sols per la qüestió de la deficient infraestructura de "Ses Escoles", sinó també perquè s'ha realitzat el judici sobre els - actes ocorreguts el 28-IV-1984 - ja fa més de tres anys i mig - entre el batle, Guillem Llabrés i el regidor pel P.S.M. Tomeu Perelló, quan el - P.S.M: denuncià públicament que el seu representant a l'Ajuntament de Llubí havia estat agredit pel batle. Llavors, aquest darrer, acusà a Tomeu Perelló de calumniar-lo i injuriar-lo. Els fets acabaren a la Audiència, on Tomeu i Miquel Perelló - també regidor del P.S.M., el qual havia comunicat els fets a la premsa - foren jutjats el passat 22 d'octubre..

Els dos regidors del PSM de Llubí encausats, Tomeu Perelló i Miquel Perelló flanquejant al diputat del PSM Sebastià Serra poc abans del judici.

Els dos acusats, així com Guillem Llabrés es manifestaren a la - secció segona de l'Audiència Provincial de Palma utilitzant el català, havent de disposar el tribunal d'una traductora.

El fiscal demanà el "sobreseïment de la causa".

El misser defensor, gabriel Garcies, l'absolució per cada un, ja que considerava que no havien comés cap dels delictes que s'els atribuïen.

i l'acusació particular, enrepresentació de Guillem Llabrés -batle- demanava dos anys de presó i 300.000 pessetes de multa a cada un dels acusats pel delicte de calumnies; i pel delicte d'injúries dos mesos d'"arresto mayor" o desterro, suspensió del càrrec públic i 300.000 pessetes per cada un, a la vegada es demanava quatre milions de pessetes com a indemnització a Guillem Llabrés.

Després del judici del 22 d'octubre, que durà prop de dues hores, la sentència del tribunal es va fer pública el 4 de novembre següent, i en ella es declarava l'absolució total dels dos processats: Tomeu "Guardiola i Miquel "Barri".

El tribunal bassava la seva resolució amb els següents arguments:

- Manca de proves sobre la intenció de calúnies.
- El clima d'enfrontament polític existent entre els dos grups polítics
- El tribunal declara que no està gens clar el que va passar el 28-IV-1984 a l'Ajuntament de Llubí entre el batle i Tomeu Perelló, però sí que admet que "ppor lo menos hubo una fuerte discusión entre el procesado y el alcalde", cosa que Guillem Llabrés negà rotundament davant el tribunal el dia 22 d'octubre, però que els jutjes ho dedueixen a partir dels testimonis del secretari de l'Ajuntament, Joan

Seguí

Seguí, i del funcionari Miquel Ramis, els qual manifestaren que sentiren una violenta discussió.

- L'altre processat, Miquel Perelló segons el tribunal, es limità, com a representant del partit, a informar del succeïda a la premsa.

D'aquesta manera quedaven tancades les especulacions que s'havien anat fent sobre el que va passar el 28-IV-1984 entre un batle que mantenia una actitud obstruccionista i un regidor que sols volia complir amb una de les seves funcions que li eren pròpies: la consulta dels documents públics.

ELECCIONS A L'ASSOCIACIO DE LA PREMSA FORANA DE MALLORCA

El dilluns passat, dia 21 de desembre, ens reunirem al casal de Cultura de Sant Joan els representants de les diferents publicacions associades a la Premsa Forana convocats pel president de L'Associació amb l'objectiu de procedir a la renovació de la Junta Directiva de l'entitat com manen els estatuts.

Es va fer la proclamació de candidats presentant-se totes les persones interessades, per després d'haver sopat conjuntament donar pas a l'elecció.

Els resultats de les votacions foren els següents:

- BIEL MASSOT de "Pòrtula", 21.
- MARIA MESTRE d'"Ariany", 21.
- BERNAT CALAFAT, de "Coanegra" 18.
- DELFI MULET, d'"Es Saig", 17.
- CARLES COSTA de "Sant Joan", 16.
- MIQUEL MORA de "Galatzó", 15.
- RAFEL FERRER de "Perlas y cuevas" 15 vots.
- SALUSTIANO VICEDO, d'"Apostol y Civilizador", 11 vots.
- SANTIAGO CORTES de "N'Alí", 9.
- GASPAR SABATER de "Dijous", 9.

Les set persones amb més vots com mana els Estatuts passen a formar la nova junta i la més votada automàticament es anomenada president. Però hi hagué un empat a vots entre Biel Massot i Maria Mestre que és resolgué amb una nova votació entre els dos.

D'aquesta segona ronda sortí elegit el president: BIEL MASSOT amb 18 vots.

Biel, una vegada reelegit donà les gràcies per la confiança en ell dipositada.

LLIURATS ELS PREMIS "PERSONATGES DEL POBLE" DE LA PREMSA FORANA.

El passat 4 de desembre, a Vilafranca l'Associació de Premsa Forana de Mallorca es va reunir per realitzar l'elecció de les tres persones més populars que havien presentat les revistes de l'Associació dins la convocatòria dels premis "Persones del Poble". Els elegits foren, en primer lloc, Aina Socies Miralles de Montuïri presentat per la revista "Bona Pau" del mateix poble, en segon lloc va quedar Catalina Sastre de Calvià presentat per la revista "Veïnats" de Calvià, el tercer fou Carles Costa presentat per la revista "Sant Joan" de Sant Joan. Tots tres guanyadors foren obsequiats amb una escultura de l'escultor Sarasate. Tots els participants obtingueren un diploma commemoratiu del premi. A més a més hi assistiren el President del Consell Insular, Joan Verger, i el Delegat de Cultura, Alfons Salgado.

MUSIC BAR

TRUI

Carrer Capián Castell, 9
Tel. 522038 LLUBÍ

TOT - NET

MERCAT DE TENIS

Juan Crisp, 13 - Local 4
Tel. 454898

LOS GERRIROS

Sta. Catalina de Sena - Local 10
Tel. 713874

25 anys d'Obra.

1987: XXV ANIVERSARI
DE L'OBRA CULTURAL BALEAR

Tots hem sentit parlar alguna vegada de l'OBRA CULTURAL BALEAR, però si de cas hi ha qualque lector que desconeixi el que representa l'Obra dins la nostra societat, li recordaré que fa vint-i-cinc anys es va crear aquesta institució, que tenia com a funció bàsica i primordial: impulsar la recuperació de la nostra identitat lluitar per les nostres arrels, difondre la nostra cultura, i alfabetitzar en català la població illenca. Com veis la tasca era àrdua. La iniciativa de crear aquesta entitat va esser de l'il·lustre lingüista Francesc de Borja Moll.

Crec que vint-i-cinc anys denoten quelcom més que un simple espai de temps, palesen tenacitat, obstinació i esperança. L'Obra ha hagut de sobreviure durant uns anys obscurs i confusos, no obstant això, el seu esperit de resistència i de supervivència ha fet que arribàs ferma i decidida fins a avui.

Per commemorar aquest vint-i-cinc aniversari els dies cinc i sis de desembre es va celebrar unencontre que tenia com a objectius principals:

- Reflexionar sobre l'estat actual de la cultura a les Illes Balears.
- Aconseguir que la nostra cultura assoleixi el protagonisme dins el món de la informació, car és necessari un vincle sòlid entre la cultura i els mitjans de comunicació socials.
- Aconseguir que les institucions encarregades d'administrar la cultura contribueixin a fomentar la nostra realitat, i es comprometin en la normalització social de la nostra cultura nacional.

La mecànica de l'encontre va ésser la següent:

Durant cada hora s'exposaven tres ponències simultànies, per tant els assistents podien elegir entre tres opcions diferents. Durant la primera mitja hora el ponent explicava la seva dissertació, després hi havia un temps per al debat.

L'encontre es va caracteritzar per una massiva participació de persones amb graus diversos d'influència. Hi havia estudiants periodistes, escriptors, professors,... El rang era distint, però tots i cada un de nosaltres deixant de banda la representativitat i la importància del nostre estatus cultural, erem molt conscients de la magnitud de l'acte que es celebrava, i alhora coneixíem i conèixerem que ens necessitavam mútuament per vèncer el desencís que hi ha envers la nostra cultura. La nostra aportació per migrada que sia no deixa d'ésser valuosa.

MARIA LLOMPART VANRELL

CAFÉ

ES RECLAM

Plaça España, 1
Tel. 522112 (LLUBI)

A LA SALA

A LA SALA

Al llarg d'aquets dos darrers mesos s'ha celebrat tres plenaris, dos d'extraordinaris i un d'ordinari.

Els principals acords presos hanes realitzaria al Camp d'esports Municipal.

-Sol.licitar la inclusió dins el pla d'inversions culturals del 1988 la 3ª fase local cultural que consisteix en l'equipament del centre:

il.luminació, megafonia, butaques... per valor de 9.342.9000 pessetes.

Aquesta sol.llicitud, d'acord amb les informacions aparegudes a la premsa fou denegada pel C.I.M. per defectes de forma. Per tant aquest any que no ens podem beneficiar del Pla d'inversions culturals del C.Im.

-Aprovar un pressupost de 140.000 pessetes per Sa Fira.

-Declarar festes locals pel 1988 el dia de Sant Feliu i la Festa de s'Ermita.

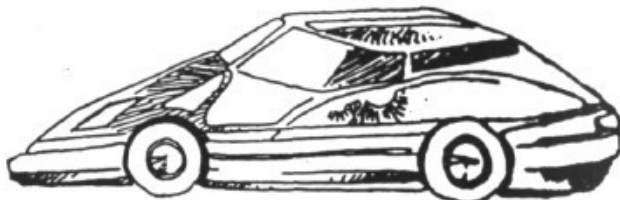
En el plenari ordinari de dia 7 de desembre dins l'apartat de precís i preguntes el grup municipal del P.S.M. presentà una gran quantitat de preguntes i propostes, algunes de les quals foren aprovades i altres rebutjades, entre aquestes darreres cal destacar la que fa referència a la catalogació de l'arxiu municipal, la qual la majoria municipal no la trobà convenient.

Però com ja hem dit, algunes de les propostes del P.S.M. si que foren aprovades, destacam:

LLIBRES PER A LA BIBLIOTECA

Confecció d'un llistat de llibres per incrementar el fons bibliogràfic amb l'objectiu de complir amb l'obligació que té l'Ajuntament d'aportar un 0'25 % del seu pressupost a l'adquisició de llibres.

VOCABULARI RELACIONAT AMB COTXES

Barbarisme
Embrague
Freno
Asiento
Maletero
Ventanilla
Seguro
Panel
Mando
Faro
Limpiaparabrisas

Forma correcta
Embragament
Fre
Seient
Maleter
Finestreta
Assegurança
Plafó
Comandament
Far
Eixuga-parabrisa

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

NOUPOU

-pollastres
-trossetjat de pollastre
-gallines
-conills
-ous

distribuidors:

HNOS. PERELLO, S.A.

Carrer Cardenal Cisneros, 65 INCA
TEL. 503909

CAMPANYA DE DEFENSA DE CABRERA

A fi i efecte de sensibilitzar al clubiners en la defensa de Cabrera i a seva declaració com a parc Nacional l'Ajuntament posarà al servei dels clubiners unes cartes postals així com el seu franqueig per a que els qui vulguin les enviïn al Ministeri de Defensa amb el següent

text:

"Exigim la suspensió definitiva de qualsevol tipus de maniobres militars a l'Anxipèlag de Cabrera.

Exigim la declaració de Cabrera i les seves aigües com a Parc Nacional Marítim-Terrestre".

Aquest acord del ple, d'acord amb la proposta del P.S.M. s'ha de transmetre al Govern Central i al Ministre de Defensa.

MIDES DE PROTECCIO A LA LEGALITAT URBANISTICA.

Aquestes mides es posaran en pràctica mentre s'estan redactant les Voerms Subsidiàries, iles podriem resumir així:

- tota obra reaïtzada fora haver-se sol·licitat el permís quedarà aturada
- si no es compleix lo anterior o l'obra no s'ajusta a la legislació l'Ajuntament ordenarà l'enderrocament.

Per posar això en pràctica el tècnic municipal realitzarà un llistat on es recolliran totes les infraccions fetes al llarg dels darrers quatre anys i després s'obligarà als propietaris a normalitzar la seva situació.

Si no es compleix la normativa es preveuen sancions econòmiques que poden arribar als 10.000.000 de pesset.

TOPONIMIA URBANA

Una vegada conclòs el plenari en Tomeu Perelló, regidor pel P.S.M. i Joan Arrom, membre de la candidatura nacionalista exposaren l'estudi que han anat realitzant al llarg d'aquets darrers mesos per normalitzar i modificar els noms dels carrers dels nostre poble.

MOVJMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Joan Gelabert Serra, fill de Gabriel i Margalida. 14 de setembre.

Maria Magdalena Mascaró Ramis, filla d'Agustí i Magdalena. 14 de setembre.

Martina Maria Nadal Arrom, filla de Maria. de Mari 19 de setembre.

Josep Llompart Sabater, fill de Josep i Margalida. 10 d'octubre.

Marta Arrom Alomar, filla de Joan i Catalina. 19 de novembre.

Martí Cladera Guardiola, fill de Francesc i Maria. 19 de novembre.

DEFUNCIONS

Catalina Socias Perelló, de 87 anys

Maria Perelló Perelló, de 80 anys,

Magdalena Cladera Ramis, de 85 anys

Maria Alomar Perelló, de 80 anys.

Maria Vives Brunet, monja Francisca na de 87 anys.

Sebastià Planes Perelló, de 69 anys.

Nicolau Moragues Serra, de 50 anys.

Francesca Garvcia Caimari, de 13

anys.

Bartomeu Ferragut Munar, de 86 anys

Antoni Bergas Amengual, de 84 anys.

L'estudi, encara no enllestit del tot, està prou documentat, i el criteri bàsic per a la seva confecció ha estat: el respecte, per damunt tot, a les denominacions populars que encara conservam o que s'han pogut trobar documentades.

L'estudi, que pareixia realitzat amb una gran rigorositat històrico-documental i lingüística, no va esser del gust

del gust de tothom, suposam que d'aquest tema s'en tornarà parlar, i no saltres des de les planes del CASTELL LLUBI en tornarem fer àmplies referències.

CASSELL LLUBÍ

gost principis de setembre del 1936 es dona un enfrontament directe entre l'exercit republicà i el "nacional" a rel del desembarcament del capità Bayo a les costes de Manacor.

LLUBÍ AL 1937

El 1937 l'Ajuntament de Llubí, com els de les altres viles mallorquines, estava regit per una COMISSIÓ GESTORA anomenada des de Palma i que havia substituït a la Corporació republicana elegida democràticament el 1936.

Components de la Comissió:

- + President: Bernat Perelló Amengual.
- Gestor Síndic: Antoni Ferrer Perelló
- Vocals:
 - .Joan Picornell Perelló.
 - .Joan Florit Ramis que fou cessat pel Governador el 17-I-37 i fou substituït per Joan Perelló Planes.
 - .Miquel Llabrés Llompart que dimití i fou substituït per Jaume Llabrés Perelló.
 - . Andreu Castell Perelló que també dimití i fou substituït per Joan Figuerola Vallespir.
- Secretari: el 31-XII-36 prengué possessió del càrrec Onofre Sureda Cifre que substituï a Bartomeu Verger Serra de Montuïri.

La Comissió Gestora es reunia de manera ordinària cada quinze dies entre les 20 i les 22 hores segons l'època de l'any.

OBRES APROVADES AL LLARG DEL 1937

- Obertura "calle Iglesia", avui Rector Tomás.
- Obertura "Calke Víctimas", avui Doctor Fleming.
- Acabar la construcció del camí veïnal que duu a Sineu.
- Reforma i ampliació del Cementiri: construcció d'una ossera, modificació de la porta d'entrada, ampliació i creació de noves tombes -de les quals una la regalaran a les Monges-, arreglar la teulada..).

A totes aquestes obres es proposa que hi treballin els aturats, però tindran prioritat aquells que estiguin dins l'"Organización Nacional Sindicalista" de la Falange Española.

El 1937 l'Ajuntament regula com a jornal basse d'un jornalero dins Llubí el de 4 pessetes.

DESPESES I PRESSUPOSTOS

El nou Ajuntament s'oposà a aprovar definitivament les comptes municipals de l'exercici del 1936 ja que ells no hi tingueren res a veure.

El batle cobrava cada trimestre 155 pessetes.

La situació econòmica era difícil ja que constanment s'els demanava ajudes pel "Movimiento" : pels orfes de guerra, per la construcció de monuments, per la compra d'aliments pel Frente, homenajes al Marques de Zayas i al General Goded, "subsídio cm pacientes... Això queda prou demostrat quan a la sessió del 3-VII-37 (fol71) es diu: "Dada cuenta de la situación económica del municipio, es decir, de la reducida existencia en caja, acordose por unanimidad activar la recaudación por todos los medios pasando los morosos a "via ejecutiva".

El pressupost municipal pel 1938 fou aprovat el 17-XII-37 i pujava a 73.000 pessetes.

CAJA DE BALEARES
"LA NOSTRA"

ORDRE I SERVEIS PUBLICS

Es fan observacions sobre el comportament dels nins pels carrers "interessando la correspondiente vigilancia municipal i sanciones para los padres" (1-II-37; fol 61).

El 15-IX-37 es va acordar que "todos los domingos el comercio incluso las bodegas o cellers donde se expendiavin cierran a las trece horas" (fol. 76).

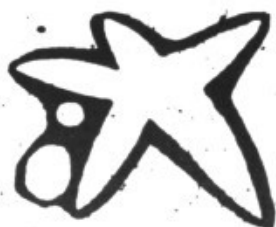
El telefon a Llubí, el 15-II-37 Joan Perelló Planes diu: "propongo la municipalización del teléfono e instalar la central en una de las dependencias de la Casa Consistorial. Otros creyeron más conveniente la instalación en éste del teléfono de la C.T.N. Acordose llevar a cabo dicha gestión y estudiar el coste del uno y del otro y ventajas para acordar luego según convenga al municipio" (fol. 62).

ESCOLA

En Joan Llabrés Mulet va fer escola durant un mes i mig a la secció de nins de l'escola "por incorporación a filas del titular" (fol. 70 v.).

L'escola de Sa Serra estava en funcionament.

Antoni Ferrer Perelló va esser anomenat com a representant de l'Ajuntament dins el "Consejo local escolar de primera enseñanza".

"laCaixa"

CAIXA DE PENSIONES

SIMBOLS FEIXISTES

Per acord de dia 1-VI-37 es situa dins el Saló de Sessions dos quadres amb "doseles" un de Franco i l'altre del Sagrat Cor de Jesús perquè "son mutuamente complemento de una misma finalidad que es la reconquista de España para reafirmar en ella el reinado de Cristo, sin el cual no sería posible la España Una Grande y Libre. Todos juntos con el Caudillo anhelamos y además, para que aún presidan los actos de la Corporación municipal, la que estimulada en ideal del Jefe del Estado y dotada por el Sagrado Corazón de Jesús de perfecta clarividencia en los problemas a resolver, tenga acierto en sus acuerdos coadyuvando a la obra regeneradora del Generalísimo" (Fol. 69).

El dia en què això es va instal·lar es va fer una festa popular.

A partir del desembre del 1937 apareix per primera vegada dins els llibres d'actes quan es posa la data l'expressió "Segundo Año Triunfal", fent referència a la data d'inici de la "Cruzada".

En darrer lloc hi ha un fet que m'ha sorprès força, dins el llistat de despeses n'he trobada una que em sembla poc corrent d'acord amb la situació del moment: "A la redacción y administración del Diccionario Català-Valencià-Balear por la suscripción correspondiente al año 1936 y fascículos 34, 35, 36 y 37 11 pesetas".

TALLER MECANIC

GERMANS TORRENS

Reparacions en general
Planxa i pintura
Servici camió - grua

C/ José Antonio, 3 - Tel. 32237 LLIBÍ

Envoltes amb En Rafel Blanc

En Rafel Blanc fa la vida a Son Bessó. De tant en tant baixa al poble per comprar lo que li és més necessari. Però no falla, si no és per força major a "Ses Beneides" per Sant Antoni.

En Rafe, ja fa estona, du "sa curolla" de cercar aigua. Es lo que hom anomena un saurí, és a dir, un cercador d'aigua.

A Son Bessó hi vàrem tenir la següent conversa.

-I això de cercador d'aigo que vos ne va ensenyar qualcú?

-No, no, ningú. Es que jo no 'som fumador i sempre he estat pagès... I llaurava i llaurant es parei se cansava i...òu!, i me'n anava a fer proves damunt un safreig, una cisterna, una aigo que corria però sa verga no es movia i si no es mou, res sabem, s'ha de moure.

-Ah!, això va ésser amb molt de temps?

-Sí, vaig haver de menester molt de temps però al cap i a la fi, com ni com no, va partir i ara amb sos uis clucs.

-Com se fa per cercar aigo amb una verga?

-Sa verga sempre indica cap allà on se'n va s'aigo. L'agafes ara així amb ses mans,... que ve d'allà?, tombarà cap a jo, que se'n va per avall?, se tombarà per davant; ja pots aguantar i deixar d'aguantar, no se girarà sa verga, però jo me giraré, ella tot d'una voltarà, m'entens?... I llavò, poreu sebre a quants de pams està, poreu sebre si n'hi ha molta, si n'hi ha poca, si ve d'aquí o si ve d'allà.

-I això com ho pots sebre?

-Agaf una llendera i li penj mig quilo o tres unses o quatre i agaf sa llendera així i sa llendera se comçarà a moure i a voltar i a voltar i anar i venir com un rellotge i cada pic que va i ve és un pam de fondarí. Tú comptes ses endanades i sabràs es pams on hi ha s'aigo. I llavò

En Rafel Blanc

CASTELL LLUBI

en arribar a baix torna a partir a voltar i si n'hi ha molta te fa un rotlo, què t'he de dir?, de quatre pams o un metro i si n'hi ha molta fa via i si n'hi ha poca va adormida i llavò com prou ha voltat s'atura i si n'hi ha més endins torna partir.

-Ses vergues, que les guardes o les agafes quan les has de menester?.

-No, no importa, qualsevol és bona. Ara dins aquest camí, per allà baix en pegar una uiada, aquella és bona, les conec d'un bocí lluny. A un lloc que hi ha mates...homo!, sa millor és aquella que l'han tallada fa mig any o fa un any.

-I quan la cerques damunt un plano, el te deven de pintar ben exacte...

-Cà!, no... asuquí, què t'he de dir?, una retxa amb un bastó, en terra, un rotlo com ara un garbell, talment com està, i es portell que entra a sa finca... Ara despusahir en va venir un, diu, ara fan un transformador per aquí baix, anant a Muro, en aquesta comellarada i se'n han de dur s'aigo a Palma, dic, coranta putes, d'aquí baix se'n han de dur s'aigo a Palma?, això és tenir es cap buit. I ara no veus que en no haver-hi res hi ha coranta quilometros, dic, això és tenir mal pes cap. Ara lo que passa és que n'hi ha que hi estan enxufats a n'això i n'hi ha un tant per cent que hi tenen una mamella allà, hi tenen un guany. Però això no és això.

El sol se fa avall i En Rafel, assegut damunt la màquina de segar que estira una vaca, no pareix que se cansi de conversar. Noltros li deim que ja l'hem entretengut que basta però ell segueix en la conversa.

-S'aigo des pou d'aquí baix la se'n volen dur pes servici públic. Homo!, un públic no pot estar sense aigo, n'han de menester. No és que n'haguin de menester mil bogois i només en tenguin setanta, és que n'han de tenir cinc-cents. Bono, ho trob una pardalada, perquè jo hi aniria i tal vegada a un quilometro o dos les marcaria un forat i poreu treure nit i dia sempre seguit, i això no se paga amb doblers i s'estuvia molt de gastoi a la minuta. I aquí baix passa lo mateix. Aquí baix es forat no havia d'estar aquí on esà, havia d'estar a cent metros a damunt es turó i el me feren dins es comellar. Més que aquí baix hi ha un redòl, Es Dau i... bono, hi ha un bon redol de terra bona i aquest forat l'hagues pogut regar i el me feren pentura tres quilometros o quatre per dur-la a Son Sitjes...

**CARNISSERIA
CASTELL**

Plaça Generalísimo Franco, 5
Tel. 522069 LLUBI

JOSEP TUGORES FLORIT

**Taller de ferreteria i
fusteria metalica**

**Portes basculans i
practicables**

**Carrer Cruz, 114 (LLUBI)
Tel. 520462 (SINEU)**

-Veim que així mateix tens molt de "tango" amb ses vaques, tot això que segues ho deu ésser per ses vaques...?

-Sí, hi ha molta feina. Però fa una temporada que no vaig estar bé i no en poria fer de feina... Es metges i es "curanderos" me deien que no me curaria. Bé, bé, no me varen assustar gens a jo.

-I tû que te fies més, des metges o des curanderos?

-Des "curanderos".

-I com així?

-I com així?, perquè es "curanderos" te curen amb pardalaries, saps?, amb herbes bullides o coses que no perjudiquen i es metge te recepte vereno, homo!, com es solfat-abònic en es sembrats, si n'hi tires massa, mal, si n'hi tires massa poc no se coneix, i què t'he de dir?..., ses medicines de farmàcia o te'n has d'anar a jeure o a seure, no pots fer res, i ses des curanderos si hi ha un poc de delit i força, pots fer feina, no te perjudiquen. Quan vaig estar fotut en vaig haver de prendre moltes de medicines però no coneixia res, i vaig dir, no en vull pus, no en vull pus. I vaig agafar fulles d'anoguer bullides, i d'aquella aigo me'n posava a damunt, amb una tavaiola de llana, i amb una olleta abocava un roiet d'aigo calenta com un canò de pipa, i se carn la se beu i amb un quart ja no te fa mal. També vaig prendre tè. No sabia que era jo es tè. I me'n dugueren un manadet i jo li manava por i de tota sa setmana no en vaig beure, però es divendres a mig dia en vaig bullir i es disabte a mig dia en vaig tornar a beure. Es diumenge quan es sol sortia ja era a Sineu, era per aquest temps que fa es dia curt i sa nit llarga, a esperar sa camiona de Maria cap a Palma per anar a ne's metge X perquè per aquí deien que a sa seva senyora li havia llevat es bisbe i n'hi havia posat un d'una porcella, vatua'l món, dic, si aquest homo ha tengut medit per llevar-li es seu i posar-n'hi un d'una porcella, coranta putes, me ferà marxar es meu. I me'n hi vaig anar. Es metge me va fe entrar dins es cuarto i - de què vos queixau?-diu-, -Pardal!, ja ho sabia jo de què me queixava, però un metge, en posar-li ets uis a damunt ja ha de sebre lo que tè, m'entens?. I me diu, -sabeu què?, tornau demà dematí- i jo vaig quedar asuxí. I vaig tornar cap a Son Bessó, i res, feia tres mesos que no havia dormit ni en de dia ni en sa nit. Ses oreies me xiulaven, es cap me xiulava, eren es nyirvis. Això se diu una anèmia. Res, vaig arribar, me vaig posar una injecció en es bras i me'n vaig anar a jeure. I vaig dormir tota sa nit. No me'n vaig temer ni si era mort ni si era viu, de res me'n vaig temer. El sen demà dematí me vaig despertar a sortida de sol. Me vaig despertar alegre, trempadet, talent, gana,... i me vaig aixecar. I me'n vaig donar compte de que era es tè que havia begut es divendres i es dissabte, i ja vaig estar bõ.

En Rafel Blanc és un saurí.

Ja és ben es sol post i sa conversa segueix a Son Bessó, parlam de lo malament que està se feina de fora vila, de lo cas que són es jornals si has de donar sa feina a altri i de lo barato que paguen es gèneroa ne's pagès... I noltros que mos n'anam. Adéu.

L'ESTANDARD CATALA.

Maria Llompart Vanrell.

En primer lloc intentaré definir l'estàndard, encara que crec que és un tema que desperta moltes polèmiques no només entre la gent del carrer, si no entre els mateixos lingüistes. La nostra sicietat és fruit d'una història molt peculiar, les circumstàncies sociolingüístiques de la qual han convertit l'estàndard en una paraula quasi tabú. Vivim una situació lingüística anormal que ens fa dubtar constantment i ens fa plantejar uns temes que ben mirat són puerils.

Col.laboració

Podem dir que l'estàndard és una varietat dialectal que no se circunsecriu a un grupredut sinó que és comuna a tots es parlants. La seva funció bàsica és la de garantir una intercomunicació ràpida i segura entre tots el parlants.

L'estàndard és en el fons un dialecte de classe, és així com parla la gent educada. Dues persones cultes en parlar estàndard, es diferenciarian en molt pocs trets. No cal oblidar que l'estàndard va lligat al procés d'ascesió social.

Col.laboració

Des de
d'alt
de
Son
Burguet

Des de d'alt de Son Burguet
veig el poble llubiner
que s'arramba al bracer
perquè enguany és any de fred.

No és un fred de 'matraca'
ni tampoc per poca roba,
enguany la fredor es troba
de butxaca en butxaca.

La fredor a tots ens priva
d'anar en cos de camisa,
maldament anem a missa...
ningú ens perdona l'IVA!

El qui passa fred no riu,
i manco si té disgusts,
si ens afegeixen tributs...
més enfora serà l'estiu!

'Des de d'alt de Son Burguet' vol ésser una talaia (turó) crítica de tot allò que passi a Casa Nostra, sia de caire polític, cultural, esportiu, etc ..., però sense voler destrempar a ningú. Tasca difícil, eh?... No serà fins al proper número. Avui només és per dir-vos que sóc aquí, desitjar-vos bones festes de Nadal, bon Cap d'Any i bones joies pels Reis.

A reveure,

Es pensa que estandarditzar vol dir abandonar, anul·lar unes formes per adquirir-ne unes altres de noves i totalment estranyes. Cal deixar ben remarcats que estandarditzar significa completar però mai no renunciar. De tota manera, no ens hem d'enganyar és imprescindible sistematitzar les grafies com també ho és normalitzar la morfologia, no obstant això, l'estàndard afavoreix la diversitat temàtica, i no exigeix una pronúncia determinada. No l'hem de confondre amb el català central. L'estàndard no té cap preferència. Es la varietat més impersonal.

En el cas de la llengua catalana no existeix l'estàndard propiament dit, comptem amb una llengua codificada en vies d'estandardització, però també tenim molts d'entrebancs per dur-la a terme:

1.- Manca d'intercomunicació.

Les comunicacions són escasses. Són a més a més, unidireccionals. Cada regió es tanca dins ella mateixa i crea el seu propi món, no s'estableix cap lligam entre els parlants dels dialectes. Aquesta situació s'agreuja quan els mateixos parlants prefereixen adoptar l'idioma "superior" no català per ocupar uns àmbits que serien propis de la llengua estàndard. Adopten la postura més còmode: renunciar al seu dialecte, que en segons quines ocasions els preix pareix massa vulgar i parlar l'espaiol. Es tot el que han après i no intenten ni volen canviar la situació.

2.- Problemes històrico-socials.

Hem rebut massa cops, i com he dit abans es prefereix adoptar el camí més fàcil, ens aferram a la nostra distintivitat lingüística, ens emocionam amb les nostres peculiaritats. No podem sentir parlar del català i no ens resulta gens difícil adoptar la llengua espanyola. Ens han bombardejat massa.

3. Problemes d'infraestructura. Bàsics.

L'estàndard hauria d'ésser a les escoles i des d'aquí a la premsa, radio i televisió. L'escola juga un paper molt important dins la societat. Es juntament amb la família la institució més poderosa. Des de l'escola s'hauria de dignificar la nostra llengua, però el criteri mai no són unànimes. Altra volta hem de considerar els problemes històrico-socials com una creu que es fa massa pesada, es converteix en una justificació gairebé insuportable.

Entre tots hauriem d'aconseguir que l'estàndard no es convertís amb una llengua artificial, tancada i ferma: L'estàndard ha d'assolir el lloc que li correspon, ha de transcendir de l'àmbit purament escrit i s'ha d'encaminar cada vegada més cap a àmbits de comunicació oral: actes públics, conferències. En definitiva sempre que sortim d'un entorn familiar i privat hem d'adoptar l'estàndard.

4. El pes dels dialectes. Regionalismes.

Com he dit abans, l'estàndard no pretén anul·lar les varietats regionals. L'important és saber utilitzar la modalitat apropiada a cada cas: l'estàndard no s'ajusta a tots els àmbits com tampoc no s'hi ajusten els dialectes.

No es pot adoptar una actitud negativa i rotunda davant dels dialectes. L'objectiu d'una llengua és comunicar, fer-se entendre, per això és imprescindible una llengua comuna codificada, exempta de divagacions. Aquest objectiu, però, no ha d'ésser aniquilador respecte de les variants els dialectes no són una traba, al contrari, són una font de riquesa lèxica i expressiva.

No podem ignorar l'existència de les varietats regionals com tampoc no podem ignorar que el grau de cultura d'un país es pot constatar segons l'ús que fan els parlants de la seva llengua: és a dir, hem de saber estar a l'altura de les circumstàncies. La nostra llengua és prou rica i culta, no tenim necessitat d'adoptar-ne cap altra.

La següent glosada fa referència a una finca que es pot considerar la millor del nostre terme. El seu esplendor quedà reflectit amb la construcció de les cases que són unes de les millors de Mallorca. Les ponderacions que es feien a les tertúlies pageses amb referència a n'aquesta finca queden patents a n'aquest glosat.

VINAGRELLA.

1

Jo conec un vell palau
que és l'orgull de tot un terme
si el cel està enfosquit o blau
la seva hermosura mai minva.

2

Com una princesa galana
damunt una moleta reposa
els canvis del temps li suposa
l'admiració a tot el qui la contempla.

3

La seva torre altiva
les seves soberges arcades
al curiós sempre captiva
l'existència de tan hermoses murades.

4

Dins dels seus interiors
tot n'és ple de maravelles
sempre en mans de bons senyors
que l'han conservat lluent com
les estrelles

5

Tú et trobes revoltat
d'una possessió inmensa
com si fos la recompensa
a la teva majestuositat.

6

I d'on tanta bellesa?
I d'on tanta hermosura?
la teva imatge dins jo perdura
com un mirall de l'antiga noblesa

7

Ja per acabar la glosada
a tú Vinagrella et diré
que ponderar no has mester
perquè de qualsevol manera fas vasa.

Miquel de Son Frontera.
del "Llibre de les mil gloses".

TALLER MECANIC
JOAN ALONAR
Reparacions en general
Venta de Mobylettes, Vespa
Derbi, Puch i bicicletes
Carrer Maria Perelló, S/N
Tel. 522288 LLUBÍ

PELOQUEM
GILBERT
Gabriel Ramis
C/. Capitán Castell, 7
Tel. 522334 LLUBÍ

Col·laboració

Sobre la Ceràmica

Ens agradaria dir quatre mots sobre la ceràmica.

Existeixen moltes dicussions per aclarir quin és l'origen de la ceràmica, però és quasi segur que grec. La paraula ceràmica fa referència també al treball amb fang i argila en general -teules, alfàbies, abeuradors, cadafos-, que encara que molts no ho considerin ceràmica, estan inclosos dins el grup.

Des de fa molt de temps l'home ha jugat amb els elements: aigua, terra, aire i foc, descobrint que amb aquests pot obtenir coses útils pel seu ús diari: tassons, plats, escudelles, etc, també com a element decoratiu al seu habitatge, plaça o carrer.

Durant mil·lenis, i gairebé a totes les cultures, el treball del fang ha estat un escaló essencial dins la cultura, veim com a través del temps la gent s'ha expressat mitjançant aquesta matèria, el coneixement dels útils que un poble ha utilitzat a la seva vida diària és un document primordial per tal d'aconseguir una aproximació a l'home que ha format part d'aquest poble.

La diferència essencial entre el ceramista d'abans i el contemporani

només es troba en què té la possibilitat de conèixer millor la qualitat de la matèria gràcies a la investigació científica, té la possibilitat d'emprar noves tècniques i així aconseguir uns resultats diferents i de més qualitat, però en definitiva, els elements essencials no poden canviar: TERRA, AIRE, AIGUA I FOC. Avui en dia, molts dels nostres ceramistes i gerrers, que abans formaven un gremi amb els seus propis estatuts, han deixat de crear i jugar amb el fang ja que la civilització de consum ha posat fronteres a la imaginació humana, reduint la capacitat d'invenció que sempre ha caracteritzat a l'home, i el plàstic ha desplaçat al fang, en canvi ha sorgit la ceràmica artística com a peça decorativa i cada dia hi ha més gent interessada amb el tema, ja sia per guanyar-se les sopes o bé com un passatemps que dona moltes satisfaccions.

Qui de nosaltres de petit no ha jugat -o li hagués agradat jugar- amb el fang?

Miquel Perelló.

Perquè són productes nobles, que transmeten els sentiments més seculars de la nostra terra i que representen com cap altre la singular herència, deixada per uns homes, els noms dels quals la història

Regalau Artesania Balear

mateixa ignora, però que la seva obra, monumental i inalterable, s'ha projectat fins al present, i ha quedat fortament impresa -ja per sempre- a l'ànima del nostre poble.

Per tot això, comprar un objecte amb qualitat artesanal, és oferir el nostre suport i el just reconeixement a un art que per tradició, hem de valorar i preservar. Regalau Artesania Balear.

Art de sempre per sempre

GOVERN BALEAR
CONSELLERIA DE COMERC
I INDÚSTRIA